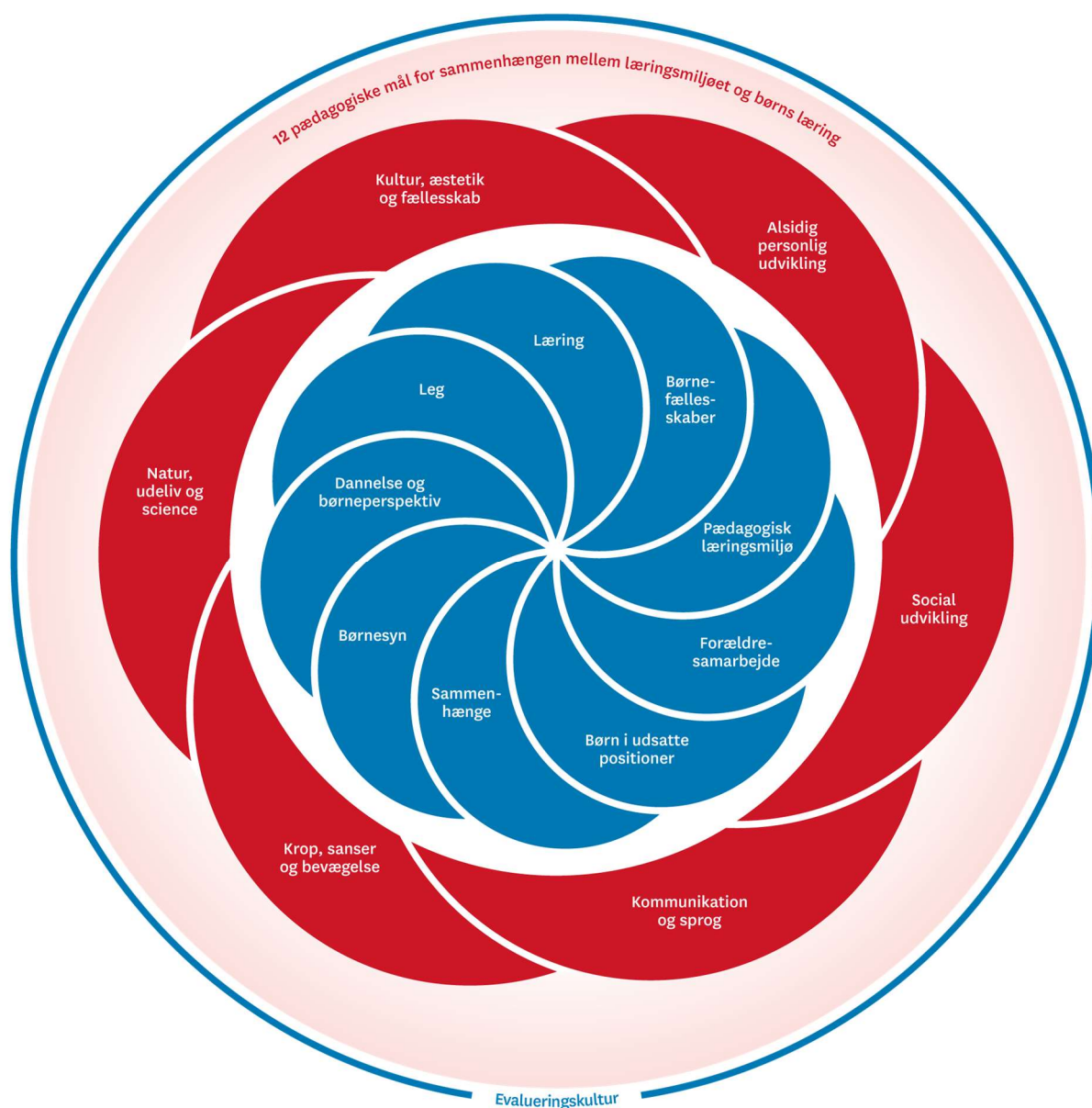

Pædagogisk Læreplan for Vuggestuen Toppen

2022-2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner, med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Dagtilbudsområde Nord.

Dagtilbudsområde Nord består af Dagplejen Nord, 5 integrerede dagtilbud: Idrætsinstitutionen Aktivarius, Børnehuset Engen, Eventyrhuset, Børnehuset Kløvergården og Børnehuset Regnbuen. 1 vuggestue, Vuggestuen Toppen, og 1 børnehave, Raklev børnehave.

Vi har en fælles områdeforældrebestyrelse og et fælles MED udvalg.

Områdeforældrebestyrelsens styrelsesvedtægter findes her: https://www.kalundborg.dk/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiler%2fFILER+-+HOVEDSITE%2fFiler-Borger%2fFiler-Boern_unge_familie%2fstyrelsesvedt%c3%a6gt+for+dagtilbud+i+Kalundborg+Kommune.pdf

Vuggestuen Toppen blev taget i brug i december 1972.

Vi er en dejlig stor vuggestue med en hyggelig og skyggefuld legeplads. Vi ligger placeret på toppen af Kalundborg i et boligområde tæt på skov, bibliotek, musikskole og andre børnekulturelle tilbud i Kalundborg Kommune.

Vuggestuen Toppen er normeret til 63 børn i alderen 0,6-3 år. Børnene er fordelt på 5 stuer i blandede aldersgrupper. På hver stue er der imellem 12 og 13 børn. Hver stue har egen garderobe til børnenes udetøj, eget badeværelse med pusleborde. Her har børnene deres egen kurv til skiftetøj, sutter og bamse. Vi har bleer og diverse hjælpemidler til børnenes daglige personlige pleje. Derudover har vi fælles udearealer til børnenes barnevogne, samt sengetøj.

Desuden har vi et motorikrum, som i daglig tale kaldes for "gangen" af børnene. Her kan de boltre sig i puder, klatre, gå på line eller have en stille stund med en bog eller et spil.

Vuggestuen Toppen sørger for maden til alle måltider og mellemmåltider i løbet af dagen. Vi serverer økologisk mad. Vi har eget køkken, som laver mad. Vi spiser 3 gange om dagen; formiddagsmad, frokost og eftermiddagsmad. Derudover tilbyder vi morgenmad til de børn, der har behov for dette.

Vores legeplads byder på sandkasseleg, gynger, bakker, buske og træer med masser af plads til at gemme sig, løbe og cykle. Vi deler bygning med naboinstitutionen Eventyrhuset. Deres vuggestue ligger op ad vores.

Det fælles pædagogiske grundlag for Dagtilbudsområde NORD.

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag for Dagtilbudsområde Nord, samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring. Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse, den tilhørende bekendtgørelse, Kalundborg kommunes Børne og Unge politik samt dagtilbudsstrategi.

Det pædagogiske grundlag, giver fælles afsæt for det pædagogiske personale, i områdets dagtilbud, og omhandler en fælles forståelse af bl.a. børnesyn, dannelse, børneperspektiv, leg, læring, og børnefællesskaber. Det pædagogiske grundlag er fundamentet for arbejdet med læreplanstemaerne og læringsmålene.

Børnesyn.

Børn opfattes som aktive individer med kompetencer, og som medskabere af eget liv og læring. Børn er en del af fællesskabet, og har tilknytning til andre børn og voksne.

Dagtilbuddene understøtter det gode børneliv og beskytter børns ret til at være børn og til at udvikle sig i forskelligt tempo, ved at skabe brede læringsmiljøer.

Dannelse.

Er viden og værdier der er forankret i børns personlighed og som børn automatisk bruger når de skal begå sig i verden. Dannelse sker i med- og modspil med andre.

Børneperspektiv

Børn skal opleve sig set, hørt, anerkendt og medinddraget i hverdagen.

Børn inviteres til at være aktivt deltagende og medbestemmende, som led i at give børnene en forståelse for- og oplevelse af demokrati.

Legen

Legen har værdi i sig selv og er grundlæggende for børns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Der tages afsæt i legens værdifulde indhold og betydning. Legen understøttes ved bevidste valg af materialer og rekvisitter i ude- og inde miljøet, og af det pædagogiske personale.

Læring

Læring forstås bredt og sker f.eks. gennem leg, i relationer, planlagte aktiviteter, daglige rutiner, udforskning af naturen og ved at blive udfordret.

Det pædagogiske personale har en intention og et mål for barnets og børnegruppens læring.

Der tages udgangspunkt i børns forskellige vilkår, kompetencer og nærmeste udviklingszone.

Børnefællesskaber

Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber. Relationer og venskaber er afgørende for børns trivsel, udvikling, læring og dannelse. Det pædagogiske personale har fokus på balancen mellem det enkelte barn og fællesskabet.

I vuggestuen Toppen kan de fem centrale elementer komme til udtryk således;

Vi arbejder med fleksible og små børnegrupper, for at tilgodese og understøtte børnenes individuelle behov, idéer, initiativer og kompetencer.

Vi er opmærksomme på at skabe læringsmiljøer i vores fysiske indretning ved at arbejde med rum i rummet, både inde og ude på legepladsen. Vores læringsmiljøer skal skabe muligheder og inspirere til leg og samvær.

Nogle dage er det muligt for os at arbejde i meget små børnegrupper, hvor vi andre dage arbejder i større børnegrupper. Men fælles for det er, at vi arbejder ud fra samme børnesyn, hvor vi støtter op omkring det enkelte barns perspektiv og behov og vi lærer at være en del af et fællesskab.

En voksen, Mathilde, sidder med 3 børn og laver perler på perleplade.

Der er en livlig dialog mellem voksen og børn omkring farver og om hvad man vil lave på sin perleplade. Mathilde spørger hvilken farve perle, hun skal bruge på sin perleplade? Mathilde tager en lilla perle og siger, den er lilla, Dilovan siger lilla og Sofie og Dilovan bliver enige om den er lilla.

Erik siger Dilovan har ret. Erik spørger Dilovan hvilken farve har denne og viser Dilovan en perle. Dilovan svare gul og herefter fortsætter snakken om farverne. Erik og Helene bliver opmærksomme på at Dilovan ikke kan farverne og efterfølgende prøver de begge to at lære Dilovan farverne. Det ender med han bliver mere opmærksom på de forskellige farver.

Vi udviser omsorg for det enkelte barn og italesætter, f.eks. når et barn er ked af det, trøster vi barnet og sætter ord på. Vi støtter børn i konflikter, og viser, hvordan de kan løses.

Ved samlinger snakker vi om det, der rører sig blandt børnene. Alle får taletid. Nogle bliver bedt om at vente lidt, men at de nok skal blive hørt. Vi er opmærksomme på at give det, der bliver sagt, værdi. Det kunne f.eks. være forslag til en sang.

Vi ønsker at børnene lærer at man nogle gange må vente og acceptere, at andres ønsker kommer først, men at vi anerkender, at de ønsker noget andet.

Vi går ture med børnene, bruger området og tager udgangspunkt i det, vi møder.

En gruppe på 3 drenge er på tur til biblioteket. På vej derned møder vi en gravemaskine. Drengene bliver så optaget af at se på vejarbejdet, at pædagogen vælger at gøre det til formiddagens aktivitet i stedet for at gå på biblioteket. Næste morgen kommer én af drengene med en bog om lastbiler og gravemaskiner. En anden finder en legetøjsgravemaskine og begynder at lege med den. Senere går vi på tur til vejarbejdet igen, for at se og snakke mere om alt det spændende, der foregår.

I vuggestuen Toppen skaber vi rum og plads til både de organiserede og de spontane lege, som børnene selv finder på.

Victor begynder at skubbe rundt på Tripp Trapp stole. De er sat op i en række mod væggen. Han skubber nogen af dem ud og ind imod hinanden, aser og maser og sætter sig til sidst imellem dem. Da hans opmærksomhed naturligt går videre til noget andet, ser Mathilde og Olivia "hulen" og flytter ind i den. Den Mathilde bliver inde i huset, mens Olivia går ud og "handler" (legoklodser i en kurv), og kommer tilbage med maden. De leger i lang tid. Under hele forløbet er pædagogen opmærksom på både drengens leg og på legefællesskabet imellem pigerne.

Vi er opmærksomme på børnenes legefællesskaber, og guider dem til gode legerelationer.

Voksen Mette har slået sig ned som tankpasser midt på løbicykelruten. Hun sælger benzin til Cornelius, som gerne vil have fyldt tanken op. Det koster 10 kr. "Værsgo, 10 kr." siger Cornelius og betaler uden brok. Den billige pris trækker hurtigt flere kunder til og skiftende børn deltager kortvarigt i legen, der opstår omkring den enkle transaktion, mellem benzinkøber og benzinsælger. Marie har dog andre jern i ilden. Hun går rundt på legepladsen mellem løbicyklerne fordybet i en meget vigtig samtale over mobilen da Cornelius kommer drønende forbi efter at have fået tanken fyldt op for anden gang. Sammen med Mette får han den idé at man måske kan købe benzin hos Marie og heldigvis har hun tid til at sælge noget mere brændstof til ham, selvom samtalen på mobilen tydeligvis stadig kræver hendes opmærksomhed. "10 kr." råber Cornelius opfordrende til Marie og afleverer de usynlige penge til hende. Mette trækker sig lidt i baggrunden og et lille gensidigt legemanuskript er født. Cornelius køber benzin og Marie indtager rollen som adspredt benzinsælger/koncentreret telefondame. Så vil Marie også cykle. Hun sætter afsted efter Cornelius. De to børn griner højlydt mens de forsøger at fange hinanden. Lidt senere er de hver især optagede af andre legefællesskaber rundt omkring mellem de andre børn, men selvom man siger at der aldrig må være penge mellem venner har de delt nogle betydningsfulde øjeblikke.

Hos os skaber vi mulighed for læringen gennem hele dagen. I fællesskaber hvor barnet kan føle sig tryk og omgivet af omsorg, nærvær og tilgængelige voksne, som kan støtte og guide barnet, når det har brug for det.

På gulvet sidder Signe med 4 børn rundt om sig. Mellem benene har hun Rosa som først er startet på stuen i sidste uge. Daniel og Noad bygger med lego duplo. Signe hjælper med at sætte klodserne fast på pladen. Imens de bygger, taler de om farverne på klodserne. De taler om at de bygger et hus og om de ved hvilken farve huset har. Signe spørger om hvad farvet deres hus har hjemme ved mor og far. Alt imens putter Rose sig ind til Signe. Ved siden af drengene sidder et mindre barn som er optaget af at sætte kloderne sammen til et tårn som væltes og bygges igen. Signe giver en hjælpende hånd med at bygge tårnet op igen og igen.

Børnefællesskabet kommer til udtryk i vores hverdag igennem vores samlinger, som vi har i løbet af dagen. Her er der både fokus på det enkelte barn og på fællesskabet.

På gulvet sidder stuens børn og voksne i rundkreds. De holder morgensamling. Vi skal jo også præsentere os for hinanden og sige godmorgen alle sammen. Her er Harald, men hvor er Krelle og Nomi, de mangler! Man kan se, at der tænkes så det knager, hver gang børnene forsøger at huske, hvem der slet ikke er i vuggestue i dag. Et fortættet fællesskab af børn går på tværs af tid og rum. Man kan godt være med, selvom man ikke er der lige præcis i dag på den blå måtte.

Børnene peger, tænker og kommer med forslag. Ansigter og børnenavne lever i de tågede erindringer om andre dage og oplevelser i vuggestuen.

Da det er tid til mælk, frugt og rugbrød stiger støj- og energiniveauet blandt børnene. De voksne tager det stille og roligt. Taler dæmpet med blide stemmer. Børnene eksperimenterer med nye lyde. "Du, du, du, du, duuuu", messer en pige frydefuldt, mens hun gnasker æble. Cornelius har travlt med at vise voksen-Mette alt muligt. Han er fuld af boblende nysgerrighed og kommunikationslyst her til morgen. Benene bevæger sig op og ned med små spjæt og numsen kører rundt på stolen. Han peger ivrigt på en loftdekoration af udklippede dyr fra havet. Han får øje på søheste, som er blevet farvelagt af børnene – og krabben og blåhvalen. Han kan ikke huske, hvad de hedder alle sammen, men heldigvis kan Mette hjælpe ham med at forme ordene. En pige ved siden af Cornelius spilder noget mælk. "Se", kommenterer ham med en dramatisk gestus. Mette, synes, at det er helt okay at spilde: "Det var bare et uheld". Cornelius nikker eftertænksomt med hovedet. Han har tilsyneladende fuld forståelse for situationen. Så får han øje på frugtfadet. "Så meget frugt", siger han begejstret og slår ud med armene. Frida taber sit rugbrød ned på gulvet. Cornelius ser det straks. "Hvad gør Frida?" spørger han nysgerrigt. Dialogen om alt det man er optaget af omkring sig næres af opmærksomme voksne. Pædagogerne kommunikerer aktivt med børnene under hele måltidet. Små dialoger om hverdagsliv – store heste, små brødre, mødre man savner, rugbrød der falder på gulvet – alt det store i hverdagens små magiske øjeblikke.

Pædagogisk læringsmiljø

Dagtilbuddet betragtes som et læringsmiljø, hvor hverdagslivet danner ramme for børnenes læring og læringsprocesser.

Læringsmiljøet dækker hele dagen, inkl. rutinemæssige aktiviteter, planlagte aktiviteter såvel som lege, børnene selv tager initiativ til. Børn lærer og udvikler kompetencer i alle de kontekster de indgår i, i løbet af dagen.

De pædagogiske rutiner rummer rig mulighed for at styrke børnenes læring og læringsprocesser. Rutiner er betydningsfulde, idet de er daglige, tilbagevendende og vedvarende.

I vuggestuen Toppen har vi fokus på børns læring hele dagen.

Vi glider nænsomt hen imod morgenmåltidet. Overgangsritualet er en pædagogisk kunststart. Tempoet er afstemt efter den fælles rytme. Alle kan følge med. Pædagogerne fordeler sig ved to borde i de to rum. Et lille med fire børn i det mindste rum og et større med to voksne og fem børn i det største rum. En dreng protesterer højlydt oppe ved det store bord. Han ville godt have haft et stykke æble, da fadet kom forbi. Pædagogen ved bordet klasker hænderne sammen. "Nøjjj, blev du snydt?", smiler hun. "Hvad ville du have haft?". Sammen finder de to frem til drengens kulinariske ønsker. Selvom det er svært at sige vindrue kan man jo bare pege. Rummet er fuld af det fremspirende verbalsprogs melodiske bølgetoppe. Små landskaber af lyde der begynder at forme ord. Pædagogerne som et roligt centrum – sprogets mestrelærere. "Min vand, min vand", siger en dreng og peger ivrigt på sin kop.

Vi arbejder i små læringsgrupper og tager udgangspunkt i det børnene er optaget af. Vi planlægger aktiviteter hvor vi tager udgangspunkt i barnets udviklingstrin.

Her er det vores vurdering af hvad barnet eller gruppen har brug for der bliver omdrejningspunktet for læringsmiljøet.

I vores hverdag vil vi gerne inspirere børnene og tilføje nye perspektiver – f.eks. ved at italesætte og understøtte barnet sprogligt.

Derudover opstår læringsmiljøerne i de daglige rutinesituationer:

På toilettet og i garderoben, hvor tøjet tages af og på. Her øves selvhjulpenthed, sproget og motorikken. Når vi kører med madvognen og ved oprydning øves ansvarsfølelsen, selvværdet øges og alle bliver en del af fællesskabet.

Legepladsen er fuld af buskads, man kan gemme sig i og sandkasser man kan grave i. En dreng er på vej på barnevognstur sammen med Marianne. Det er ikke nogen fornøjelsestur. De er på arbejde – men det er sjovt alligevel. For alle barnevognene skal køres frem til sovebørnene. Drengen bevæger sig siksakkende fremad, mens han forsøger at få kontrol over den store barnevogn – med håndholdt støtte fra Marianne. Tre små hjælpere mere trækkes til af det spændende scenarie, og inden længe er en helt lille karavane på vej hen over legepladsen. Arbejdsviljen er stor og en af de slingrende barnevogne er næsten ved at torpedere den store skraldespand på vej over legepladsen. Marianne fungerer som en slags uformel karavanefører og hjælper børnene når en barnevogn kommer på afveje. Det går så godt, at de beslutter sig for også at hente mariehønsenes barnevogne. En af pigerne skubber en vogn foran sig i et hidsigt tempo. Hun kan ikke se op over kalechen og skubber vognen fremad i blinde. Endnu engang kommer Marianne til undsætning. Det er godt, at der både er en driver og en navigator.

Samarbejde med forældre om børns læring

Forældre og dagtilbud har et fælles ansvar for barnets trivsel, læring og udvikling.

Forældresamarbejdet er præget af åbenhed og dialog.

Dagtilbuddet, finder sammen med forældrene, frem til, hvordan barnets trivsel, udvikling og læring fremmes.

Forældresamarbejdet foregår på forskellige niveauer:

- Det formelle som forældrebestyrelse, forældremøder og samtaler
- Jævnlig kommunikation om barnet
- Det uformelle ved sociale sammenkomster
- Sparring i forhold til det enkelte barn, forældres behov og dagtilbuddets behov.

I Vuggestuen Toppen har vi en forældrepjece, som er oversat til flere sprog, så den tilgodeser alle forældre.

Vi afholder forældresamtaler efter barnets første 3 måneder i vuggestuen, og når barnet fylder 2 år. Disse samtaler vil blive afholdt inden for institutionens åbningstid. Vi anvender tolk, når dette er nødvendigt. Tolken kan enten møde fysisk på institutionen, eller tolke over telefonen.

Desuden har vi et opstartsbesøg, inden barnet starter i vuggestuen. Her kan vi og forældrene afstemme forventninger og krav til hinanden, for at få tydeliggjort, at det er et samarbejde at børnene trives og udvikler sig.

Disse forventninger afstemmes desuden løbende igennem barnets vuggestuetid.

Vi opfordrer forældrene til at anvende aula. Her kan forældrene få viden og se billeder fra dagen og kan derved samtale med barnet om barnets hverdag i vuggestuen.

Hver dag fortæller vi kort om barnets dag ved afhentning, og ved aflevering spørger vi ind til hvordan barnets nat og morgen har været, når dette er muligt.

Børn i udsatte positioner:

Det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så deres trivsel, læring udvikling og dannelse fremmes. Alle børn skal opleve at de er værdifulde for fællesskabet.

I vuggestuen Toppen arbejder vi med læringsmål for hele børnegruppen. Alle børn er særlige og et hvert barn kan komme i en situation hvor det befinder sig i en udsat position og har behov for øget opmærksomhed.

I særlige tilfælde kan vi arbejde med læringsmål med udgangspunkt i det enkelte barns behov og udviklingstrin. Vi arbejder sammen med forældrene, PPR samt børn og familie så vi sørger for at komme omkring barnets ressourcer og behov.

Stuens læringsmiljø og hverdag tilrettelægges så særlige behov kan understøttes ind i hverdagen.

Sammenhæng med børnehaven

I vuggestuen Toppen samarbejder vi med forældrene om at gøre de ældste børn godt rustet til børnehavelivet.

Vi har fokus på hvor langt barnet er i forhold til at kunne mestre følgende;

- Selvhjulpen hed
- Af- og påklædning
- Øvelse i at bruge ske, gaffel og kniv.
- Øvelse i selv at tage mad og hælde mælk og vand op
- Holde i hånd 2 og 2 på gåture
- Indgå i fælles opmærksomhed med andre børn
- Udtrykke forskellige følelser
- Udvikle og være i sociale relationer med andre børn - danne venskaber
- Forstå og udføre små beskeder - også kollektive
- Udtrykke ønsker og behov verbalt
- Indgå i leg med andre børn

Vi går på besøg i børnehaven, inden barnets start.

Hvis vi er usikre på barnets trivsel og udvikling kan vi gøre brug af Sprogtrappen. Denne er et pædagogisk arbejdsredskab, hvor vi kan se, om barnet har brug for, at vi gør en ekstra indsats i en periode inden børnehavestart.

Inddragelse af lokalsamfundet

Vuggestuen Toppen ligger i et dejligt område, som vi gør brug af dagligt. Vi har skov og grønne områder i gåafstand. I området er der flere offentlige legepladser.

Efter en kort bustur har vi mulighed for at kaste sten i vandet på Gisseløre eller se på skibene i havnen.

Vi bor i gåafstand til biblioteket, Vor Frue Kirke og Kalundborg Museum.

I skoleåret går de 2-årige hver uge til musik/rytmik af 45 minutter på Musisk Skole.

Vi går ofte ture i nærområdet i de grønne omgivelser, hvor vi snakker om det vi ser og oplever på vores vej. Vi gør gerne ophold ved de lokale legepladser.

Vi finder naturmaterialer, som vi bruger i kreative aktiviteter, hvor vi har fokus på årstider og vejret.

Vi besøger vores lokale bibliotek, hvor vi leger, læser og låner bøger med hjem. Desuden har vi en aftale med biblioteket, at de kommer ud hvert kvartal med en stor kasse med bøger, som er tilegnet vuggestuebørn.

Vi har købt 2 el-cykler med lad, hvor der er plads til 4 børn, så vi har mulighed for at komme længere ud i verden.

Vi deltager gerne i arrangementer som lokalsamfundet indbyder til. Julegudstjeneste i kirken, naturskolens tilbud og byens museum som arrangerer Nissejagt ved juletid.

Børnemiljø: arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.

Børnemiljø beskrives og vurderes ud fra:

Det fysiske miljø: de fysiske rammer inden- og udendørs, herunder sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold

Det psykiske miljø: hvordan børnene trives med og omgås hinanden og de voksne

Hvordan de voksne møder, taler og anerkender børnene.

Det æstetiske miljø:

Hvordan man gennem sanserne opfatter eller påvirkes af noget, gennem den måde, hvorpå det føles, ser ud, smager, lyder og lugter

I vores vuggestue er det de færreste af vores børn, som kan udtrykke sig verbalt. Derfor er vi nødt til at tolke på deres behov og ønsker, når vi arbejder med børnemiljøet.

Derudover skal vi tage udgangspunkt i det enkelte barns- og børnegruppes behov, og derfor være åbne og nysgerrige på, hvad der interesserer dem.

Vi vurderer ud fra barnets kropssprog og humør. Vi undersøger små tegn på trivsel eller utilfredshed og justere vores tilgang og tiltag ud fra en vurdering af hvad vi tænker der er på spil.

Hector sidder nede i en kasse, mens en af pædagogerne med mørk hestehale rokker ham frem og tilbage. Det er skønt. Han griner med hele kroppen og stikker tungen ud i begejstring. Brormand Huxi er sur og gal. Han skælder ud på verden og kaster sig dramatisk ned på et tæppe. Han vil også gerne op i kassen. Men der kan kun være en ad gangen. Heldigvis er pædagogerne gode til at trøste. Endeligt er det Huxis tur til at sejle. Pædagogen sætter gang i fartøjet. Der er storm og bølgegang. "Ude på det store hav, sejler der et lille skib" synger hun og rokker Huxi med store bølgeskulp. Det ser alt for sjovt ud synes Hector. Nu må det altså være hans tur igen. Det er svært for små størrelser når der kun er en plads i båden. Pædagogerne vender de store taburetter på hovedet - og så er der pludseligt skabt et helt nyt transportmiddel man kan prøve. Hector ligner en stolt kaptajn, som han står oprejst og holder godt på taburettens ben, mens pædagogerne kurer ham afsted hen over gulvet. Der er vind gennem håret, kilderer i maven og grænseløs frihed på de store oceaner. En af pædagogerne begynder at snurrer taburetten rundt - det er rigtig sjovt.

De seks læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling

"Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.*
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.*

Når et barn i vuggestuen skal lære at tage tøj på, guider vi og prøver at give dem gå på mod til selv at prøve, samtidig med, at vi viser dem, at de godt kan. Når det lykkes, får barnet en succesoplevelse og lyst til at prøve selv igen næste gang.

Vi kan for eksempel lave en motorisk bane, som nogle børn synes er svær, og derfor måske ikke lige vil prøve den af. Vi vil støtte barnet til at prøve, så det får gå på mod til at prøve selv. Vi kan også opfordre andre børn til at hjælpe det enkelte barn i situationen, for at få et fællesskab mellem børnene, hvor de støtter og hjælper hinanden.

På badeværelset efter middagsluren er Elliot, Bana og Hyab ved at tage tøj på. Elliot er hurtigt færdig og har trukket bukserne godt op over navlen. Elliot henvender sig til Bana, som sidder med sokker der ikke rigtig vil komme på foden, "jeg hjælpe dig?" Bana rækker sokken til Elliot. Elliot og Bana kæmper med den drillende sok. Elliot siger "Mette, vil du hjælpe?"

Vi viser omsorg, som børnene spejler sig i, og derved giver de det videre til de andre børn.

Ved frokostbordet får Yusuf øje på at Elliot har plaster på fingeren. Han sidder længe og studere fingeren. Yusuf spørger Elliot "gør det ondt" Elliot svare "ja" hvor til at Yusuf viser omsorg og sender trøstende blik til Elliot.

Når vi får et nyt barn, prioriterer vi, at det er den samme voksen, som står for indkøringen, for at skabe ro til både barn og forældre, og giver det lille barn plads til at falde til.

Vi hjælper barnet, når det får taget et stykke legetøj ud af hånden, så det lærer, at hele verden ikke falder sammen. Vi lærer dem at rumme dets følelser.

Vi inddrager det enkelte barn i de praktiske voksenopgaver, når der f.eks. skal tørres borde af, dækkes borde og fejjes. Barnet får en følelse af, at det har værdi og kan være bidrage til fællesskabet.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.*
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse*

Vi inddeler vi børnene i små læringsgrupper, der giver mulighed for at indgå i relationer på tværs af alder, køn og etnicitet.

Vi er rollemodeller ved at have en anerkendende samtalekultur, hvor vi understøtter børnene i konflikter ved at sætte ord på deres følelser og handlinger, og vi hjælper dem med at sige til og fra ved at bruge tegn eller sprog.

Vi siger godmorgen til alle børn, og børnene siger godmorgen til hinanden.

Ved samlinger synger vi godmorgen, hvor alle børn og voksne bliver nævnt. Samtidig får alle mulighed for at vælge en sang.

I aktiviteter og leg opfordrer vi børnene til at hjælpe hinanden.

Vi hjælper til med at give det, som børnene gør eller foreslår, værdi for de andre børn.

Vi tager f.eks. udgangspunkt i fælles opmærksomhed på ture, på stuen eller på legepladsen.

På legepladsen går Nor fornøjet rundt med en dukkevogn. Marie kommer hen til voksen Mette og spørger om hun har set en cykel. Marie vil gerne cykle. Mette siger at det har hun desværre ikke og Marie må lede igen. Lidt efter kalder Nor på Marie. Han kalder og kalder. Han står henne ved buske, Marie løber derhen. Bag legehuset ved sandkassen ligger der en cykel, ude af syne. Nor siger "til dig Marie" Mette svare Nor "det var sødt af dig Nor", Marie siger tak og cykler afsted.

Kommunikation og sprog.

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.*
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.*

I vuggestue er vi opmærksomme på at understøtte børnenes sprog gennem hele dagen. Vi har fokus på at være nærværende og lydhøre voksne i samværet med børnene, og at vi er gode sproglige rollemodeller.

Vi arbejder med små børnegrupper, hvor vi har fokus på sproget.

Vi sætter ord på i alle dagens aktiviteter og rutiner – f.eks. på badeværelset, i garderoben og ved spisesituationer. Vi opfordrer børnene til at bruge sproget ud fra, hvad de kan mestre og vi supplerer med ord, og understøtter med kropssprog ved f.eks. at pege.

Vi lytter til børnene og aflæser, hvad de siger, både verbalt og nonverbalt, og sætter ord på, med og for børnene. Vi synger og laver rim og remser ved vores morgensamling, hvor børnene også er med til at vælge sangene.

Nasrin får pludselig øje på en brandbil ovre i sin egen bog og begynder at hive pædagogen i ærmet. Så finder hun et billede af en bus i bogen og det ansporer hele bogklubben til en lille fællessang om hjulene på bussen, der drejer rundt og rundt gennem hele byen. Nasrin er god til alle de små fagter, der hører med til sangen. Koreografien sidder lige i skabet og melodien er der også styr på, men ordene er til gengæld lidt svære. Det er godt at pædagogen synger med.

Vi har let adgang til bøger, dels vuggestuens egne bøger og så har vi en aftale med det lokale bibliotek om at levere bøger til os cirka 4 gange om året. Vi gør brug af dialogisk læsning sammen med de større børn, og kigger i og snakker om pegebøger med de mindste børn.

Fokus hele dagen igennem

- Vi sætter ord på vores og børnenes handlinger.
- Vi sætter ord på og anerkender børnenes følelser.
- Vi sætter ord på børnenes initiativer og følger dem, samt guider dem i deres leg med de øvrige børn.

Vi opfordrer forældrene til at snakke med deres barn om de billeder, som vi lægger på aula.

Krop, sanser og bevægelse

"Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen".

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.*
2. *Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.*

I vuggestuen understøttes alle børn i at udforske og eksperimenterer med deres kroppe på forskellige måder.

Dette ses bl.a. ved at vi bruger vores legeplads dagligt, både formiddag og eftermiddag. Her kan børnene være fysisk aktive med mulighed for eget valg af aktivitet, som f.eks. cykle, gynge, lege i sandkasse, køre på rutsjebane, køre på eller løbe op og ned ad bakker.

Ude på legepladsen er der trængsel om klatrehesten i træ. Cornelius vil gerne ud at ride en tur. Det vil mange andre børn også, helst på samme tid. Der er kamp om pladserne oppe på hesteryggen. En lille fyr har fundet en dukkevogn. Han manøvrerer den rundt på fliserne i rasende fart som en frygtløs og erfaren racerfører. Da han rammer græsplænen, bliver terrænet mere vanskeligt og pludselig sidder køretøjet fast. Drengen kigger sig om efter en

voksen. Men den eneste der befinder sig i nærheden har travlt med at tørre snotnæser på et par forkølede børn. Så må man jo klare sig selv. Racerkøreren tager udfordringen med oprejst pande og et fast greb om dukkevognsstyret. I tredje forsøg lykkes det at få dukkevognen op i fart så den pløjer ind over græsplænen med eksplosiv kraft. Det ser nærmest ud som om det er dukkevognen, der trækker drengen afsted.

Vi bruger ofte vores nærområde ved ture ud af huset. Her får børnene mulighed for at bevæge sig i forskelligt terræn, lege på andre legepladser, gå i skoven, etc.

I skoleåret fra august til juni går vi til rytmik på Musikskolen med de 2-årige. Her laves der sanglege og andre motoriske aktiviteter.

Vi har mulighed for at tage i Spiralen, som er et aktivitetshus med masser af plads og i flere niveauer. Her kan vi ofte lave motorikbaner i større skala. Der er mulighed for at løbe frit omkring og udfordre sig selv på trapper.

Vi har sansemotoriske redskaber i vuggestuen, som vi laver motorikbaner af, samt en sansegynge, hvor børnene kan få en rolig gyngetur.

Feline er krøbet op på skødet af sin pædagog. De læser en bog sammen og to piger mere støder hurtigt til. Det er Zamira og Nasrin. "Dyt dyt siger bilen" og "Vov vov siger hunden". Børnene siger vov og dyt og peger i bogen mens de kravler rundt på pædagogen. Så er Feline klar til at lege. Hun hopper ned af pædagogskødet og suser hen til den lille rutsjebane henne ved reolen. Nasrin overtager straks pladsen oppe på skødet af pædagogen og de læser videre.

Alt efter alder, formåen og kunnen, støtter vi børnene i selvhjulpethed i de daglige rutiner, som f.eks. ved måltider, i garderoben, ved toiletbesøg, kravle op og ned ad stole, i barnevogn og på puslebordet.

Børnene får daglig ro i sovesituationer, når der læses bøger, gives fodmassage og lyttes til musik, hvor der ikke danses.

Natur, udeliv og science.

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene

får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

I vuggestuen tager vi børnene med ud i naturen, som vi undersøger i samspil med børnene og følger deres perspektiv – det, som de bliver opmærksomme på, samtidig med, at vi bygger mere på.

Vi taler med børnene om naturen. For eksempel snakker vi om, at bladene falder ned fra træet, fordi det bliver efterår og køligere. Vi snakker om store og små dyr – i både ental og flertal; en ko – flere køer.

Jonas, Ellie og voksen Fleur er på tur. Der ligger en bunke blade som Fleur viser børnene og forklarer at man kan sparke til dem og at de knitrer når man går i den. De går lidt i bladene. Fleur kaster bladene op i luften. Vinden tager dem og børnene prøver at fange dem. Jonas tager et blad op og siger hvad er det? Ellie fortsætter med at sige baba.

De går videre og Ellie peger og siger babe. De står ved en busk med blade på. Ellie river meget begejstret et blad af busken og viser det til Fleur. Fleur forklarer at bladene stadig sidder på busken. Bladene på jorden har blæsten blæst af. Om efteråret falder alle bladene af.

Vi bringer naturen ind på stuen og laver kreative aktiviteter.

Vi møder naturen kropsligt ved at mærke den – f.eks. når børnene triller ned af en bakke – de får en følelse af, at det går nedad.

Vand er også værd at undersøge. Hvor løber vandet hen når vi hælder vand i et sandhul? Kan man bygge med tørt sand? Hvad sker der når vi hopper i vandpytter?

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.*
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.*

Én gang om ugen går de 2-årige til musik/rytmik på Musisk Skole. Vi går afsted i grupper á 2-3 stuer, hvilket svarer til ca. 12 børn og 3-4 voksne.

I løbet af et år får vi tilbudt en teater- og en musikforestilling. Vi laver selv små forestillinger i huset, både dukketeater samt andre små forestillinger hvor vi voksne agerer skuespillere. Disse er tilpasset hele børnegruppen eller aldersopdelt.

Vi går på biblioteket, hvor vi låner bøger – som f.eks. kan handle om farver, selvhjulpenhed, traditioner og dyr. Desuden har vi en aftale med biblioteket, at vi hver 3. måned får leveret en kasse med bøger med forskellige temaer; f.eks. julebøger ved juletid.

Hele året er vi kreative, og bruger mange forskellige materialer; bl.a. tuscher, maling, lim, pensler, sakse.

Vi holder fast i de danske traditioner; fastelavn, påske og jul.

Til fastelavn kommer de børn og voksne, som har lyst, udklædt, og vi slår katten af tønden stuevis. Samme eftermiddag er forældrene inviteret til hygge med fastelavnsboller og kaffe.

Til påske pynter vi stuerne med påskeklip og holder påskefrokost med børnene. Påskeharen har været forbi vores lille legeplads, og gemt små påskeæg, som børnene skal ud og finde, og måske har påskeharen haft chokoladeæg med til børnene.

Omkring juletid klipper og klistrer vi og pynter med julerier.

Vi holder julefrokost med børnene, og inviterer forældre til en eftermiddag med æbleskiver. Denne eftermiddag kommer Julemor på besøg med lidt godter til alle børn.

Vi triller pebernødder, som børnene får med hjem i et kræmmerhus. Vi går i kirke, hvor vi synger julesalmer og opfører krybbespil. Vores store grantræ pynter vi med julehjerter, og en formiddag i december danser vi rundt om det, imens vi synger et par julesange.

Evalueringskultur:

”Gennem evaluering og dokumentation skabes ny viden, der bidrager til at udvikle kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og til at skabe de bedste betingelser for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. En velfungerende evalueringskultur baserer sig på, at vi som pædagogisk personale og ledelse udvikler en løbende faglig selvkritisk og reflekteret tilgang til vores pædagogiske praksis.

En systematisk evaluerende pædagogisk praksis er en proces, hvor vi gennem en række faser vurderer og reflekterer over sammenhængen mellem læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Hensigten er, at vi herudfra kan formulere nye formål eller arbejde ud fra de samme mål på nye måder.

For at udvikle en systematisk evaluerende praksis, har vi, i dagtilbudsområde Nord, valgt at tage udgangspunkt i Børne og undervisningsministeriets materiale, udarbejdet af Danmarks Evalueringsinstitut.

Det består af:

Kort om Evaluerende pædagogisk praksis. <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/evaluerende-paedagogisk-praksis-0>

Redskab til selvevaluering. <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/redskab-selvevaluering>

Redskab: Tegn på Læring. <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/tegn-paa-laering-ii>

Hos os bruger vi både personalemøder samt stuemøder til at tale om nye tiltag, det er også her vi følger op og reflektere samt evaluere igangsatte tiltag.

På vores stuemøder arbejder vi med handleskemaer, på børnegrupper og dels på de enkelte børn efter behov. Dette er med til at synliggøre vores arbejde og vores tanker omkring læringsmiljøer og andre tiltag i vores hverdag.

Vi afholder stuemøder ugentligt og følger en dagsorden over ca. en måned. Dagsordenen bidrager til at vi får planlagt, justeret og evalueret vores børnegruppe og vores planlagte aktiviteter. På stuemøderne øver vi os også i at give feedback til hinandens pædagogiske praksis. Vi kan spare med hinanden og få talt om det der kan være svært.

For at synliggøre vores daglige arbejde over for forældrene, og bidrage til at de kan følge deres barns hverdag i vuggestuen så bruger vi aula. Her skriver vi opslag om dagens aktiviteter og pædagogiske fokus. Vi lægger billeder op i fotoalbums som understøtter vores hverdag.

Den pædagogiske læreplan, skal evaluere mindst hvert andet år. Hos os i vuggestuen Toppen bruger vi pædagogik dag samt personalemøderne på at tage fat i små dele af vores læreplan. Vi sætter løbende spot på enkelt dele og får arbejdet det igennem sammen, og justere den så det passer til vores hverdag og vores hverdag passer med læreplanen.